

Utjecaj motoričkog učenja dječjih folklornih plesova na sposobnost koordinacije

Petrkač, Petra

Master's thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Teacher Education / Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:147:321916>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-04-02**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Teacher Education - Digital repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ

Petra Petrkač

**UTJECAJ MOTORIČKOG UČENJA DJEČJIH FOLKLORNIH PLESOVA NA
SPOSOBNOST KOORDINACIJE**

Diplomski rad

Zagreb, rujan 2024.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ

Petra Petrkač

**UTJECAJ MOTORIČKOG UČENJA DJEČJIH FOLKLORNIH PLESOVA NA
SPOSOBNOST KOORDINACIJE**

Diplomski rad

Mentorica rada:

izv. prof. dr. sc. Marija Lorger

Zagreb, rujan 2024.

ZAHVALA

Od srca zahvaljujem svojoj mentorici izv.prof. dr. sc. Mariji Lorget na strpljenju, velikoj pomoći i vodstvu pri izradi završnog rada prije dvije godine, a sada i ovog diplomskog rada.

Ovaj rad ne bi bio moguć bez nesebične podrške i motivacije koju mi je pružila moja obitelj, zbog čega im dugujem najveću zahvalu.

Hvala mojim roditeljima, tati Mladenu i mami Meliti, koji su mi pružili i više nego što mi je bilo potrebno i koji su u mene vjerovali i onda kada nitko drugi nije.

Hvala mome bratu Luki, s kojim sam uvijek htjela biti rame uz rame i koji me je svojim riječima poticao da uvijek budemo jednaki i mojoj sestri Heleni, kojoj sam uvijek htjela biti najbolji uzor za budućnost.

Posebnu zahvalu, svakako, zaslužuje moja teta Janica, koja je bila moj najveći navijač tijekom ovih pet godina i koja mi uvijek govori da nikad ne odustajem.

Naravno, ne smijem zaboraviti ni svoga zaručnika, budućeg supruga Ivana, bez čijih ohrabrenja, savjeta, konstruktivnih kritika, pomoći i ljubavi moje studiranje ne bi bilo toliko uspješno.

Hvala svim prijateljicama koje su od početka studiranja dio mog malog kruga velikih ljudi i koje mome životu dodaju malo boje, kolegicama koje su to u slučajnim situacijama postale tijekom studiranja, a najviše onima koje su redovno sjedile uz mene u prvim klupama na predavanjima i došaptavale mi sve ono što ne vidim pročitati.

Na kraju dugujem zahvalu i svojim mališanima u dječjoj sekciji Folklornog ansambla Ivan Goran Kovačić Sisak, bez čijeg marljivog uvježbavanja plesnih koraka ovaj rad ne bi postojao.

Ovaj rad posvećujem svima meni bitnima koji su moje studentsko putovanje započeli samom, ali nažalost nisu dočekali njegov kraj. Nadam se da me gledate i da ste ponosni na mene.

SADRŽAJ

Sažetak	1
Summary	2
UVOD.....	3
DOSADAŠNJA ISTRAŽIVANJA.....	4
CILJ I HIPOTEZE ISTRAŽIVANJA	6
METODE ISTRAŽIVANJA	7
Uzorak ispitanika	7
Način provođenja mjerenja	7
Etički kodeks u istraživanju	7
Mjerni instrumenti.....	7
Osmica između čunjeva	7
Ples 1: <i>Sejala je baba lena</i> (Mala Subotica, Međimurje).....	8
Ples 2: <i>Klinček stoji pod oblokom</i> (Vratišinec, Međimurje).....	9
Metoda obrade podataka	10
REZULTATI	11
Postupnost usvajanja koreografije plesa <i>Sejala je baba lena</i> u kolu	11
Postupnost usvajanja koreografije plesa <i>Klinček stoji pod oblokom</i> u paru	12
Usporedba postupnosti usvajanja plesnih koraka plesova <i>Sejala je baba lena</i> i <i>Klinček stoji pod oblokom</i>	15
Prikaz rezultata temeljnih deskriptivnih parametara	17
Provjera značajnosti razlika s pomoću t-testa	19
RASPRAVA	20
ZAKLJUČAK.....	22
LITERATURA	23
PRILOG 1	25
IZJAVA O IZVORNOSTI ZAVRŠNOG RADA.....	26

Utjecaj motoričkog učenja dječjih folklornih plesova na sposobnost koordinacije

Sažetak

Cilj je ovoga rada bio ispitati utječe li motoričko učenje dječjih folklornih plesova na sposobnost koordinacije te utvrditi koliko je vremena potrebno kako bi djeca usvojila temeljne korake dvaju folklornih plesova. Istraživanje je provedeno na jedanaestero ispitanika (osam djevojčica i tri dječaka) predškolske dobi, koji su polaznici dječje folklorne sekcije Folklornog ansambla „Ivan Goran Kovačić“ Sisak. Mjerenje je obavljeno s pomoću testa osmica između čunjeva te metodom opservacije usvajanja dječjih folklornih plesova. Istraživanje je provedeno tijekom plesnih proba od siječnja do lipnja 2024. i temeljilo se na dvama dječjim folklornim plesovima, koja su se razlikovala prema sadržaju, te na testu osmica oko čunjeva. Prvi, jednostavniji ples bio je onaj u kolu *Sejala je baba lena*, a drugi, zahtjevniji, bio je ples u paru *Klinček stoji pod oblokom*. Dobiveni rezultati pokazali su da motoričko učenje dječjih folklornih plesova nema značajan utjecaj na koordinaciju te da djeca lakše i brže usvajaju jednostavnije plesne koreografije.

Ključne riječi: djeca predškolske dobi, kulturna baština, motoričke sposobnosti, plesna koreografija

The influence of motor learning of children's folklore dances on the coordination ability

Summary

The aim of this work is to examine the motor learning of children's folklore dances on the ability to coordinate and how much time it takes for children to master basic steps of two folklore dances. The research was conducted on 11 respondents (8 girls, 3 boys) of preschool age of the children's folklore section of Folklore ensemble Ivan Goran Kovačić Sisak in Sisak. The measurements were made by using the figure of eight test between the cones and by observing the adoption of children's folklore dances. The research was conducted during dance rehearsals in the period from January 2024 to June 2024. The research was based on two children's folklore dances that differed in content and on the figure of eight test around cones. The first, simpler circle dance, *Sejala je baba lena*, and the second, more demanding pair dance, *Klinček stoji pod oblokom*. The obtained results showed that the motor learning of children's folklore dances does not have a significant impact on the ability to coordinate, and that children learn simpler dance choreographies more easily and quickly.

Key words: preschool children, cultural heritage, motor skills, dance choreography

UVOD

Motoričko učenje jedan je od ključnih procesa u kojem djeca razvijaju motoričke sposobnosti, a narodni plesovi idealan su način na koji se može potaknuti takva vrsta učenja. Motoričko učenje ili vježbanje podrazumijeva formiranje motoričke vještine koju je moguće definirati kao sposobnost skladnog izvođenja nekoga motoričkog zadatka (Hoga, 1993, prema Lorger, 2014), a narodni su plesovi usklađeno gibanje tijela u prostoru i vremenu koje se ubraja u područje kreativnoga ljudskog izražavanja (Knežević, 2005). Struktura narodnih, u nastavku folklornih, plesova podrazumijeva složene motoričke zadatke koji uključuju ritmičko kretanje, koordinaciju pokreta i suradnju s drugim plesačima. Važno je istaknuti da se različitim plesovima razvijaju temeljne motoričke sposobnosti kao što su: fleksibilnost, snaga, ravnoteža, brzina i koordinacija (Horvatin-Fučkar i sur., 2004, prema Mikulić, Prskalo, Runjić, 2007), što ih čini idealnim izborom za razvoj motoričkih sposobnosti djece jer se najlakše uči igrom, a ples je u toj dobi ponajprije igra. Ples stimulatивно djeluje na djecu predškolske dobi, a temelj su njegove strukture prirodni oblici kretanja. Folklorni se ples, s obzirom na strukturu, nameće kao sadržaj koji integriran s ostalima može pridonijeti razvoju motoričkih sposobnosti te ostvarenju ciljeva i zadaća tjelesne i zdravstvene kulture.

Nakon višegodišnjeg istraživanja različitih krajeva Hrvatske, Ivančan (1996) je usporedbom glazbenih, prostornih i stilskih odlika te analizom kretanja kola i parova podijelio Hrvatsku na četiri velike plesne zone: alpsku, jadransku, dinarsku i panonsku. U ovom radu najvažnija je alpska zona jer je u njoj smještena međimurska regija. Geografski položaj toj je regiji omogućio bogatstvo kulture isprepletanjem različitih običaja. Upravo je to bogatstvo narodne baštine prikazano u ovom radu kroz usvajanje dvaju dječjih folklornih plesova, *Sejala je baba lena* i *Klinček stoji pod oblokom*. U ovom diplomskom radu istraživao se utjecaj motoričkog učenja dječjih folklornih plesova na sposobnost koordinacije. Cilj je bio, na temelju pregleda relevantne literature i analize rezultata istraživanja, razumjeti utjecaj sudjelovanja u folklornim plesovima na razvoj koordinacijskih sposobnosti djece predškolske dobi, pridonijeti razumijevanju veze učenja dječjih folklornih plesova i razvoja koordinacije na temelju toga motoričkog učenja te tako potaknuti možebitna daljnja istraživanja u tom području.

DOSADAŠNJA ISTRAŽIVANJA

Kako bi se što bolje prikazala povezanost plesa i koordinacije djece, potrebno je obratiti pozornost na do sada provedena istraživanja iz tog područja. Svakako valja istaknuti da su istraživanja na populaciji djece predškolske dobi deficitarna, a ako se i provode u vezi s tom temom, uglavnom je riječ o djeci školske dobi i starijoj.

U svojem radu *Ples i plesne kompetencije u životu čovjeka* (2017) autori Lea i Željko Burcar govore o tome da je ples estetska kineziološka aktivnost koja zahtijeva funkcionalne i motoričke sposobnosti te da se može smatrati širim okvirom koji povezuje znanje, vještine, stajališta, sposobnosti i ponašanja. Ples je prisutan u ljudskom i životinjskom svijetu te je važan za komunikaciju i izražavanje osjećaja. Postoji podjela plesova na narodne, društvene i umjetničke. Narodni plesovi važni su za narodne običaje i kulturu, a društveni uključuju različite stilove poput standardnih, latinskoameričkih i modernih plesova. Umjetnički ples, poput baleta, formalizirana je i dramatična forma. Ples je univerzalni jezik komunikacije koji se izražava govorom tijela i važna je kineziološka aktivnost koja pridonosi razvoju motoričkih i funkcionalnih sposobnosti te potiče kreativnost i socijalnu interakciju.

Autorica Griner (2018) u svojem je radu istraživala utjecaj programa plesne radionice na usvajanje znanja o različitim plesnim strukturama. U istraživanju je sudjelovalo jedanaest djevojčica u dobi od 4 do 8 godina koje su pohađale plesne radionice za djecu predškolskog i mlađega školskog uzrasta u Osijeku. Program koji su djevojčice pohađale trajao je tri mjeseca te su na radionicama učile osnove standardnih i latinskoameričkih plesova. Analizom prikupljenih podataka utvrđena je visoka pouzdanost i homogenost ocjenjivača te statistički značajna razlika između početne i završne provjere. Djevojčice su pokazale visoku razinu usvojenosti provjeravanih društvenih plesova nakon pohađanja tromjesečne plesne radionice.

Kostić i suradnici (2002) proveli su istraživanje kako bi utvrdili utjecaj plesnih struktura na motoričke sposobnosti djece predškolske dobi. Cilj istraživanja bio je odrediti u kojoj se mjeri plesnim aktivnostima mogu poboljšati motoričke sposobnosti djece. Istraživanje je obuhvatilo djevojčice i dječake u dobi od 6 do 7 godina koji su sudjelovali u eksperimentalnom programu vježbanja plesnih sadržaja tijekom četiri mjeseca. Program je uključivao narodne plesove, standardne društvene plesove, plesne improvizacije i ritmičke igre. Na kraju razdoblja mjerenja zamijećene su značajne razlike u svim aspektima motoričkih sposobnosti, što potvrđuje hipotezu o pozitivnom utjecaju plesnih aktivnosti na motoričke sposobnosti djece ako se one provode dovoljno dugo.

Trajkovski i suradnici (2015) proveli su istraživanje kojim su željeli ispitati koliko učenje različitih vrsta plesova može pridonijeti poboljšanju fonda plesnih struktura djece rane školske dobi koja su tri mjeseca pohađala plesnu radionicu. Ispitanike je činilo 28 učenika (8 dječaka i 20 djevojčica) od prvog do četvrtog razreda Osnovne škole Trsat. Autori su istraživanje provodili grupno u obliku izvannastavne aktivnosti / radionice. Ples se provjeravao skalom vrijednosti od 1 do 5. Rezultati istraživanja pokazali su značajan napredak učenika, odnosno djeca koja su pohađala plesnu radionicu imala su bolji fond plesnih struktura.

Kostić, Miletić, Jocić i Uzunović (2002) istraživali su utjecaj plesnih struktura na razvoj motoričkih sposobnosti djece predškolskog uzrasta. U istraživanju je sudjelovalo 60 djece, od kojih 30 djevojčica i 30 dječaka u dobi od 5,5 do 6,5 godina. Usporedbom rezultata početne i završne provjere motoričkih sposobnosti pokazala se pozitivna promjena kod obaju spolova. Djevojčice su posebice napredovale u gibljivosti i koordinaciji, a dječaci su postigli bolje rezultate u testovima eksplozivne snage i brzine. Tim su istraživanjem autori argumentirali da plesni program može pozitivno utjecati na razvoj motoričkih sposobnosti djece predškolskog uzrasta, pri čemu se u specifičnim područjima mogu primijetiti razlike između djevojčica i dječaka.

CILJ I HIPOTEZE ISTRAŽIVANJA

Temeljni je cilj istraživanja provjeriti utjecaj motoričkog učenja koreografije dječjih folklornih plesova u predškolskoj dobi na sposobnost koordinacije.

S obzirom na cilj istraživanja, postavljene su dvije hipoteze, i to:

H1: Motoričko učenje dječjih folklornih plesova imat će pozitivan utjecaj na sposobnost koordinacije.

H2: Postoji značajna razlika u brzini usvajanja jednostavnijeg plesa u kolu u usporedbi s usvajanjem složenijeg plesa u paru.

METODE ISTRAŽIVANJA

Uzorak ispitanika

Istraživanje je provedeno na uzorku od jedanaestero djece predškolske dobi u dječjoj folklornoj sekciji Folklornog ansambla „Ivan Goran Kovačić“ Sisak. Mjerenje je obuhvaćalo osam djevojčica i trojicu dječaka u dobi između 3 i 7 godina (Tablica 1.).

Tablica 1

Uzorak ispitanika (N = 11)

	Dječaci	Djevojčice	Ukupno
Dječja folklorna sekcija	3	8	11

Način provođenja mjerenja

Test za provjeru koordinacije kretanja tijela u prostoru *Osmica između čunjeva* proveden je u predvorju Osnovne škole 22. lipnja u Sisku. Tijekom izvođenja probi obavljena je opservacija dinamike usvajanja plesnih koraka (koreografije) u učionici u kojoj djeca imaju folklorne probe. U istraživanju su sudjelovala djeca čiji su roditelji potpisali privolu o sudjelovanju u istraživanju. Istraživanje se provodilo od siječnja do lipnja 2024.

Etički kodeks u istraživanju

Radi prikupljanja i obrade mjernih podataka ispitanika koji su sudjelovali u istraživanju smišljena je privola za korištenje i obradu osobnih podataka. Privola je sastavni dio ovoga diplomskog rada i dodana je u prilozima. Tijekom istraživanja u radu s djecom poštovan je etički kodeks (Ajduković i Keresteš, 2020).

Mjerni instrumenti

Procjena motoričke sposobnosti koordinacije obavljena je s pomoću motoričkog testa *Osmica između čunjeva*. Procjena motoričkog učenja dvaju dječjih folklornih plesova (*Sejala je baba lena* i *Klinček stoji pod oblokom*) provedena je metodom opservacije usvajanja dječjih folklornih plesova tijekom određenog vremena.

Osmica između čunjeva

Ispitanik stoji na početnoj crti označenoj pik-vrpcom. Ispred njega dva su čunja. Čunjevi stoje jedan do drugoga i međusobno su udaljeni četiri metra. Ispitanik je čelom okrenut prema čunjevima. Na znak mjeritelja „Kreni!“ ispitanik prolazi oko čunjeva čineći znak osmice. Mjeritelj mjeri vrijeme od 15 sekundi te broji koliko punih krugova, odnosno osmica,

ispitanik napravi u zadanome vremenu. Test se ponavlja tri puta, a rezultati svih triju pokušaja zapisuju se (Hofman, 1980). Test je prilagođen za potrebe diplomskog rada tako da se nije mjerio broj izvođenja tijekom 15 sekundi, nego se mjerilo vrijeme potrebno da dijete jedanput izvede test. Mjerenje je provedeno pojedinačno i u paru. Test je ponovljen tri puta pojedinačno i u paru.

Ples 1: *Sejala je baba lena* (Mala Subotica, Međimurje)

Zapisala: Marija Jelenić

Tekst pjesme:

*Sejala je baba lena,
sejala je celi dan.
Z jadnom botom, z jadnom bosom,
Već ju je i žgala dlan.
Sejala i popevala:
lika, laka, lakno, len
Za tri holjbe bode si kak
Robača v' jesen.*

*Vozila je baba tikve,
Vozila je celi dan.
S jadnom botom, s jadnom bosom,
Već ju je i žgala dlan.
Brala je i popevala:
Tikva, tukva, tikva, tak.
Jednu šeflju bom prodala,
Za dve holjbe pak (Knežević, str. 76. i str. 77.).*

Način izvođenja folklornog plesa:

Djeca se uhvate u kolo tako da se drže za spuštene ruke okrenuta prema središtu kruga. Zatim uz pjesmu plešu u ritmu. Čine dva bočna ravna koraka u lijevu stranu, a zatim dva bočna ravna koraka u desnu stranu. Ponavljaju sve još jedanput – dva ravna koraka u lijevu stranu, dva ravna koraka u desnu stranu, a zatim težište tijela premjeste na lijevu nogu dok desnom

udaraju o pod i obrnuto, premjeste težište tijela na desnu nogu i udaraju lijevom nogom o pod. Djeca naizmjenično izvode udarce lijevom i desnom nogom osam puta (Knežević, 2012).

Slika 1. KUD „Nova Zora“ – Donja Lomnica – *Sejala je baba lena* – dječje igre i plesovi
Međimurja (Žilec, 2016)

Ples 2: *Klinček stoji pod oblokom* (Vratišinec, Međimurje)

Zapisao: Goran Knežević

Tekst pjesme:

*Klinček stoji pod oblokom, klinček stoji pod oblokom,
Stoji pa gleda, milu rožicu, s črnim okom.
Stoji pa gleda, milu rožicu, s črnim okom.*

*S jednim okom namiguje, s drugim uhom prisluškuje.
Stani gori se, mila rožica, vrata otpri.
Stani gori se, mila rožica, vrata otpri.
Ja bi tebi otpirala, ja bi tebi otpirala.
Samo da se nej oca matere ja bojala.
Samo da se nej oca matere ja bojala.*

*Kaj su tebi otec mati, kaj su tebi otec mati.
Evo sem ti ja mila rožica ljubav prava.
Evo sem ti ja mila rožica ljubav prava (Knežević, 2005, str. 88.).*

Način izvođenja folklornog plesa:

Ples se izvodi tako da se parovi ravnomjerno rasporede po zamišljenoj kružnici. Plesačica stoji bočno s desne strane plesača, unutar zamišljene kružnice. Okrenuti su prema naprijed u smjeru kazaljke na satu. Plesač i plesačica počinju plesati tako da naprave četiri koraka lijevom nogom naprijed i udare njome o pod. Zatim naprave četiri koraka lijevom nogom unazad i udare njome o pod. Nakon toga dječak napravi dva ravna koraka u desnu stranu, a djevojčica dva ravna koraka u lijevu stranu te se malo naklone bočno jedan drugome kako bi se mogli pogledati u oči. Dječak napravi dva ravna bočna koraka u lijevu stranu kako bi se vratio u početni položaj i na mjestu izmijeni lijevu, desnu, lijevu nogu, a djevojčica napravi dva ravna bočna koraka u desnu stranu kako bi se vratila u početni položaj i lijevom nogom napravi okret u četiri koraka (Knežević, 2005).

Metode obrade podataka

Rezultati mjerenja obrađeni su u programu *Statistica 13.5*, a za potrebe rada izračunati su temeljni deskriptivni parametri, i to:

- aritmetička sredina (M)
- minimalan rezultat (Min)
- maksimalan rezultat (Max)
- standardna devijacija (SD).

Značajnost razlika na temelju izvođenja testa pojedinačno i u paru provjerena je s pomoću t-testa za nezavisne uzorke.

REZULTATI

Postupnost usvajanja koreografije plesa *Sejala je baba lena u kolu*

Ples *Sejala je baba lena* sastoji se od dva dijela. U prvom dijelu djeca usvajaju dva ravna bočna koraka u lijevu stranu i dva ravna bočna koraka u desnu stranu. U drugom dijelu plesa prenose težište tijela na lijevu nogu udarcem desnom nogom o pod te mijenjaju težište tijela na desnoj nozi udarcem lijevom nogom o pod. U nastavku rada opisuje se koliko je vremena potrebno djeci da usvoje određeni plesni dio (Tablice 2. i 3.).

Tablica 2

Prvi dio plesa: Dva ravna koraka bočno u lijevu stranu i dva ravna koraka bočno u desnu stranu

22. 1. 2024.	1. plesna proba	Nijedno dijete od njih jedanaestero nije usvojilo prvi dio plesa.
1. 2. 2024.	2. plesna proba	Prvi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je četvero djece (4 djevojčice).
12. 2. 2024.	3. plesna proba	Prvi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je petero djece (4 djevojčice i 1 dječak).
26. 2. 2024.	4. plesna proba	Prvi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je šestero djece (5 djevojčica i 1 dječak).
4. 3. 2024.	5. plesna proba	Prvi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je šestero djece (5 djevojčica i 1 dječak).
11. 3. 2024.	6. plesna proba	Prvi dio plesa usvojila su sva djeca (8 djevojčica i 3 dječaka).
18. 3. 2024.	7. plesna proba	Prvi dio plesa usvojila su sva djeca (8 djevojčica i 3 dječaka).
25. 3. 2024.	8. plesna proba	Prvi dio plesa usvojila su sva djeca (8 djevojčica i 3 dječaka).
28. 3. 2024.	9. plesna proba	Prvi dio plesa usvojila su sva djeca (8 djevojčica i 3 dječaka).
2. 4. 2024.	10. plesna proba	Prvi dio plesa usvojila su sva djeca (8 djevojčica i 3 dječaka).
9. 4. 2024.	11. plesna proba	Prvi dio plesa usvojila su sva djeca (8 djevojčica i 3 dječaka).
11. 4. 2024.	12. plesna proba	Prvi dio plesa usvojila su sva djeca (8 djevojčica i 3 dječaka).

Tablica 3

Drugi dio plesa: Težište tijela na lijevoj je nozi, udarac desnom nogom o pod te je težište tijela na desnoj nozi, udarac lijevom nogom o pod

22. 1. 2024.	1. plesna proba	Nijedno dijete od njih jedanaestero nije usvojilo drugi dio plesa.
1. 2. 2024.	2. plesna proba	Nijedno dijete od njih jedanaestero nije usvojilo drugi dio plesa.
12. 2. 2024.	3. plesna proba	Drugi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je jedno dijete (1 djevojčica).
26. 2. 2024.	4. plesna proba	Drugi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je troje djece (2 djevojčice i 1 dječak).
4. 3. 2024.	5. plesna proba	Drugi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je troje djece (2 djevojčice i 1 dječak).
11. 3. 2024.	6. plesna proba	Drugi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je troje djece (2 djevojčice i 1 dječak).
18. 3. 2024.	7. plesna proba	Drugi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je četvero djece (3 djevojčice i 1 dječak).

25. 3. 2024.	8. plesna proba	Drugi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je petero djece (4 djevojčice i 1 dječak).
28. 3. 2024.	9. plesna proba	Drugi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je petero djece (4 djevojčice i 1 dječak).
2. 4. 2024.	10. plesna proba	Drugi dio plesa usvojila su sva djeca (8 djevojčica i 3 dječaka).
9. 4. 2024.	11. plesna proba	Drugi dio plesa usvojila su sva djeca (8 djevojčica i 3 dječaka).
11. 4. 2024.	12. plesna proba	Drugi dio plesa usvojila su sva djeca (8 djevojčica i 3 dječaka).

Važno je također napomenuti da su na trinaestoj plesnoj probi, 15. 4. 2024., svi ispitanici u cijelosti usvojili ples *Sejala je baba lena*.

Postupnost usvajanja koreografije plesa *Klinček stoji pod oblokom* u paru

Ples *Klinček stoji pod oblokom* sastoji se od triju dijelova. U prvom dijelu djeca usvajaju četiri ravna koraka lijevom nogom prema naprijed te udarac lijevom nogom o pod i četiri ravna koraka lijevom nogom prema nazad te udarac lijevom nogom o pod. U drugom dijelu plesa dječak napravi dva ravna koraka u desnu stranu, a djevojčica dva ravna koraka u lijevu stranu te se malo naklone bočno jedan drugome kako bi se mogli pogledati u oči. Treći dio plesa sastoji se od toga da dječak napravi dva ravna bočna koraka u lijevu stranu kako bi se vratio u početni položaj i na mjestu izmijeni lijevu, desnu, lijevu nogu, a djevojčica napravi dva ravna bočna koraka u desnu stranu kako bi se vratila u početni položaj i lijevom nogom napravila okret u četiri koraka. U nastavku rada opisuje se koliko je vremena potrebno djeci da usvoje određeni plesni dio (Tablice 4., 5. i 6.).

Tablica 4

Prvi dio plesa: četiri ravna koraka lijevom nogom prema naprijed te udarac lijevom nogom o pod i četiri ravna koraka lijevom nogom prema nazad te udarac lijevom nogom o pod

26. 2. 2024.	1. plesna proba	Prvi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je troje djece (2 djevojčice i 1 dječak).
18. 3. 2024.	2. plesna proba	Prvi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je petero djece (4 djevojčice i 1 dječak).
25. 3. 2024.	3. plesna proba	Prvi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je petero djece (4 djevojčice i 1 dječak).
1. 4. 2024.	4. plesna proba	Prvi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je sedmero djece (5 djevojčica i 2 dječaka).
8. 4. 2024.	5. plesna proba	Sva djeca usvojila su prvi dio plesa (8 djevojčica i 3 dječaka).
15. 4. 2024.	6. plesna proba	Sva djeca usvojila su prvi dio plesa (8 djevojčica i 3 dječaka).
22. 4. 2024.	7. plesna proba	Sva djeca usvojila su prvi dio plesa (8 djevojčica i 3 dječaka).
29. 4. 2024.	8. plesna proba	Sva djeca usvojila su prvi dio plesa (8 djevojčica i 3 dječaka).
6. 5. 2024.	9. plesna proba	Sva djeca usvojila su prvi dio plesa (8 djevojčica i 3 dječaka).
13. 5. 2024.	10. plesna proba	Sva djeca usvojila su prvi dio plesa (8 djevojčica i 3 dječaka).
20. 5. 2024.	11. plesna proba	Sva djeca usvojila su prvi dio plesa (8 djevojčica i 3 dječaka).
27. 5. 2024.	12. plesna proba	Sva djeca usvojila su prvi dio plesa (8 djevojčica i 3 dječaka).
3. 6. 2024.	13. plesna proba	Sva djeca usvojila su prvi dio plesa (8 djevojčica i 3 dječaka).

6. 6. 2024.	14. plesna proba	Sva djeca usvojila su prvi dio plesa (8 djevojčica i 3 dječaka).
10. 6. 2024.	15. plesna proba	Sva djeca usvojila su prvi dio plesa (8 djevojčica i 3 dječaka).

Tablica 5

Drugi dio plesa: dječak napravi dva ravna koraka u desnu stranu, a djevojčica dva ravna koraka u lijevu stranu te se malo naklone bočno jedan drugome kako bi se mogli pogledati u oči

26. 2. 2024.	1. plesna proba	Nijedno dijete, od njih jedanaestero, nije usvojilo drugi dio plesa.
18. 3. 2024.	2. plesna proba	Nijedno dijete, od njih jedanaestero, nije usvojilo drugi dio plesa.
25. 3. 2024.	3. plesna proba	Drugi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je jedno dijete (1 dječak).
1. 4. 2024.	4. plesna proba	Drugi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je troje djece (2 djevojčice i 1 dječak).
8. 4. 2024.	5. plesna proba	Drugi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je troje djece (2 djevojčice i 1 dječak).
15. 4. 2024.	6. plesna proba	Drugi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je četvero djece (2 djevojčice i 2 dječaka).
22. 4. 2024.	7. plesna proba	Drugi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je petero djece (3 djevojčice i 2 dječaka).
29. 4. 2024.	8. plesna proba	Drugi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je šestero djece (3 djevojčice i 3 dječaka).
6. 5. 2024.	9. plesna proba	Drugi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je šestero djece (3 djevojčice i 3 dječaka).
13. 5. 2024.	10. plesna proba	Drugi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je sedmero djece (4 djevojčice i 3 dječaka).
20. 5. 2024.	11. plesna proba	Drugi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je sedmero djece (4 djevojčice i 3 dječaka).
27. 5. 2024.	12. plesna proba	Drugi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je sedmero djece (4 djevojčice i 3 dječaka).
3. 6. 2024.	13. plesna proba	Drugi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je sedmero djece (4 djevojčice i 3 dječaka).
6. 6. 2024.	14. plesna proba	Drugi dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je desetero djece (7 djevojčica i 3 dječaka).
10. 6. 2024.	15. plesna proba	Sva su djeca usvojila drugi dio plesa (8 djevojčica i 3 dječaka).

Tablica 6

Treći dio plesa: dječak napravi dva ravna bočna koraka u lijevu stranu kako bi se vratio u početni položaj i na mjestu izmijeni lijevu, desnu, lijevu nogu, a djevojčica napravi dva ravna bočna koraka u desnu stranu kako bi se vratila u početni položaj i lijevom nogom napravila okret u četiri koraka

26. 2. 2024.	1. plesna proba	Nijedno dijete, od njih jedanaestero, nije usvojilo treći dio plesa.
18. 3. 2024.	2. plesna proba	Nijedno dijete, od njih jedanaestero, nije usvojilo treći dio plesa.
25. 3. 2024.	3. plesna proba	Nijedno dijete, od njih jedanaestero, nije usvojilo treći dio plesa.
1. 4. 2024.	4. plesna proba	Treći dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je dvoje djece (1 djevojčica i 1 dječak).
8. 4. 2024.	5. plesna proba	Treći dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je troje djece (2 djevojčice i 1 dječak).
15. 4. 2024.	6. plesna proba	Treći dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je troje djece (2 djevojčice i 1 dječak).

22. 4. 2024.	7. plesna proba	Treći dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je četvero djece (2 djevojčice i 2 dječaka).
29. 4. 2024.	8. plesna proba	Treći dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je četvero djece (2 djevojčice i 2 dječaka).
6. 5. 2024.	9. plesna proba	Treći dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je četvero djece (2 djevojčice i 2 dječaka).
13. 5. 2024.	10. plesna proba	Treći dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je šestero djece (3 djevojčice i 3 dječaka).
20. 5. 2024.	11. plesna proba	Treći dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je šestero djece (3 djevojčice i 3 dječaka).
27. 5. 2024.	12. plesna proba	Treći dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je šestero djece (3 djevojčice i 3 dječaka).
3. 6. 2024.	13. plesna proba	Treći dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je šestero djece (3 djevojčice i 3 dječaka).
6. 6. 2024.	14. plesna proba	Treći dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je sedmero djece (4 djevojčice i 3 dječaka).
10. 6. 2024.	15. plesna proba	Treći dio plesa, od jedanaestero djece, usvojilo je sedmero djece (4 djevojčice i 3 dječaka).

Treći dio plesa, od jedanaestero ispitanika, nije usvojilo njih četvero. Ples *Klinček stoji pod oblokom* u cijelosti je do petnaeste probe, 10. 6. 2024., usvojilo sedmero ispitanika od njih jedanaestero.

Usporedba postupnosti usvajanja plesnih koraka plesova *Sejala je baba lena* i *Klinček stoji pod oblokom*

Rezultati u gore navedenim tablicama prikazuju postupnost usvajanja plesnih koraka *Sejala je baba lena* i *Klinček stoji pod oblokom*. Ples *Sejala je baba lena* učilo je ukupno jedanaestero djece, a ples *Klinček stoji pod oblokom* jedanaestero djece u šest plesnih parova. Iz dobivenih podataka može se pratiti tijek usvajanja plesnih koraka i izvršiti analiza dobivenih rezultata.

Analizom brzine usvajanja obaju plesova može se zaključiti da su ples *Sejala je baba lena* djeca u cijelosti usvojila brže nego ples *Klinček stoji pod oblokom*. Do trinaeste probe svi su ispitanici usvojili ples *Sejala je baba lena*, a do petnaeste probe sedmero djece, od njih jedanaestero, naučilo je ples *Klinček stoji pod oblokom*.

Usporedi li se učenje plesnih koraka, u usvajanju prvih dijelova plesa ne vide se značajne razlike. Prvi dio plesa *Sejala je baba lena* usvojen je brzo, sa značajnim napretkom vidljivim već na drugoj probi, na kojoj je čak četvero djece naučilo prvi dio koraka. Sva su djeca prvi dio koraka usvojila do četvrte plesne probe. Prvi dio koraka plesa *Klinček stoji pod oblokom* djeca su također usvojila brzo, do pete probe. No, drugi dio koraka u obama plesovima upućuje na razlike pri postupnosti usvajanja. U drugom dijelu plesa *Sejala je baba lena* pokazan je sporiji napredak i tek je na trećoj plesnoj probi jedno dijete potpuno uspjelo usvojiti korak, a sva su ga djeca uspjela naučiti tek na desetoj plesnoj probi. U drugom dijelu plesa *Klinček stoji pod oblokom* napredak je postupan. Na prvim dvjema plesnim probama nijedno dijete nije usvojilo drugi dio plesa, a na trećoj tek jedno dijete. Pri svakoj sljedećoj probi postupno se povećavao broj djece, a tek na osmoj probi korak je usvojilo šestero djece. Cijeli drugi dio koraka sva su djeca uspjela usvojiti do petnaeste probe. Treći dio plesa *Klinček stoji pod oblokom* bio je najteži za učenje. Nijedno dijete do treće probe nije uspjelo usvojiti treći dio, što znači da nijedan par nije naučio ples, a značajan napredak vidi se tek od desete probe na kojoj je šestero djece, odnosno tri plesna para, usvojilo korak. Do petnaeste probe nisu sva djeca uspjela naučiti treći dio plesa, to je učinilo svega sedmero djece, odnosno tri para od njih šest, što pokazuje da je koreografija toga plesa bila preteška za njihovu dob. Namjerno su izabrani plesovi koji ne pripadaju domicilnoj plesnoj zoni kako bi se mogao bolje pratiti tijek motoričkog učenja, odnosno kako bi utjecaj ranijeg plesnog iskustva na proces motoričkog učenja bio manji. Stoga se možda čini da je spomenuta koreografija za ovu dob bila preteška.

U oba su plesa djevojčice usvajale korake brže nego dječaci, posebice u početnim fazama učenja. Međutim, kako se usvajanje plesnih koraka bližilo kraju, razlika je postajala sve manja.

Prikaz rezultata temeljnih deskriptivnih parametara

Tablica 7

Elementi opisne statistike: Osmica oko čunjeva pojedinačno, početno i završno mjerenje (N = 11)

Varijabla	<i>M</i>	<i>Min</i>	<i>Max</i>	<i>SD</i>
osmica početno mjerenje 1 X	5.68	4.35	10.00	1.68
osmica početno mjerenje 2 X	5.10	4.30	6.90	0.70
osmica početno mjerenje 3 X	5.14	4.30	5.90	0.49
osmica završno mjerenje 1 X	5.56	3.55	10.25	2.00
osmica završno mjerenje 2 X	5.38	3.68	9.12	1.79
osmica završno mjerenje 3 X	5.23	3.75	7.11	1.19

Legenda: aritmetička sredina (*M*), minimalni rezultat (*Min*), maksimalni rezultat (*Max*), standardna devijacija (*SD*)

Rezultati u Tablici 7. pokazuju da je rezultat završnog mjerenja bolji samo u prvom pokušaju. Rezultati se poboljšavaju kako raste broj ponavljanja – i u početnom i u završnom mjerenju. To pokazuje da je za izvođenje ovoga testa u pojedinačnom mjerenju dovoljno jedno ponavljanje jer djeci možda ponestaje motiva kada se izvođenje ponavlja – zbog monotonosti ili težine testa. Najmanja raspršenost rezultata, odnosno najsličniji rezultati ispitanika, vidljiva je u trećem pokušaju početnog mjerenja u kojem standardna devijacija iznosi 0.49.

Tablica 8

Elementi opisne statistike: Osmica oko čunjeva u paru, početno i završno mjerenje (N = 6 parova)

Varijabla	M	Min	Max	SD
osmica par početno mjerenje 1 X	10.03	4.80	25.00	7.44
osmica par početno mjerenje 2 X	10.13	4.88	24.10	6.97
osmica par početno mjerenje 3 X	8.07	5.20	15.95	3.97
osmica par završno mjerenje 1 X	8.06	4.51	12.27	3.11
osmica par završno mjerenje 2 X	7.26	3.98	10.33	2.27
osmica par završno mjerenje 3 X	6.29	4.05	8.09	1.43

Legenda: aritmetička sredina (M), minimalni rezultat (Min), maksimalni rezultat (Max), standardna devijacija (SD)

Vrijednosti aritmetičkih sredina mjerenja testa u paru pokazuju da se rezultat poboljšava povećanjem broja pokušaja. To upućuje na učinak motoričkog učenja navedenoga testa jer se djeca nisu prije susretala s njim i ponavljanje tijekom izvođenja utjecalo je na poboljšanje rezultata. Također, možda je djeci test u paru bio zabavan pa su bila motiviranija za njegovo izvođenje.

Provjera značajnosti razlika s pomoću t-testa

Tablica 9

Rezultati t-testa: osmica oko čunjeva pojedinačno (N = 11) i osmica oko čunjeva u paru (N = 6), početno i završno mjerenje

Varijabla	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>N</i>	<i>Diff.</i>	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>p</i>
osmica početno mjerenje 1 X	5.68	1.68					
osmica završno mjerenje 1 X	5.56	2.00	11	0.12	0.18	10	0.86
osmica početno mjerenje 2 X	5.10	0.70					
osmica završno mjerenje 2 X	5.38	1.79	11	-0.28	-0.64	10	0.54
osmica početno mjerenje 3 X	5.14	0.49					
osmica završno mjerenje 3 X	5.23	1.19	11	-0.08	-0.20	10	0.85
osmica par početno mjerenje 1 X	10.03	7.44					
osmica par završno mjerenje 1 X	8.06	3.11	6	1.97	0.75	5	0.49
osmica par početno mjerenje 2 X	10.13	6.97					
osmica par završno mjerenje 2 X	7.26	2.27	6	2.87	1.10	5	0.32
osmica par početno mjerenje 3 X	8.07	3.97					
osmica par završno mjerenje 3 X	6.29	1.43	6	1.78	1.27	5	0.26

Legenda: aritmetička sredina (*M*), standardna devijacija (*SD*), broj sudionika (*N*), razlika (*Diff.*), t-vrijednost (*t*), broj stupnjeva slobode (*df*), koeficijent značajnosti (*p*)

Rezultati t-testa za zavisne uzorke pokazuju da ni u jednom pokušaju, neovisno o tome je li riječ o pojedinačnom izvođenju ili izvođenju testa u paru, nije bilo statistički značajne razlike. Razlike su izražene kvantitativnim vrijednostima, pri čemu je u pojedinačnome mjerenju samo u prvom pokušaju rezultat bio bolji, a u ostalim dvama pokušajima lošiji u završnome mjerenju pa je logično da razlike neće biti značajne. Pri izvođenju osmice u paru, iako su se rezultati početnih i završnih mjerenja kvantitativno razlikovali, razlike nisu bile dovoljne da bi bile statistički značajne.

RASPRAVA

Temeljni cilj istraživanja u ovom diplomskom radu bila je provjera utjecaja motoričkog učenja koreografije dječjih folklornih plesova na sposobnost koordinacije. Rezultati dobiveni u istraživanju pokazuju da uvježbavanje i usvajanje plesova nema statistički značajan utjecaj na koordinaciju djece predškolske dobi, čime se opovrgava prva hipoteza (H1). Pretpostavljalo se da će djeca, nakon što nekoliko mjeseci budu uvježbavala plesne koreografije, pokazati kako motoričko učenje folklornih plesova pozitivno utječe na koordinaciju, no rezultati su pokazali drukčije. Nekoliko je mogućih objašnjenja. Najvažniji razlog koji je pridonio takvim rezultatima velik je raspon u godinama djece koja su sudjelovala u istraživanju – riječ je o ispitanicima u dobi od 3 do 7 godina. Tako velik raspon ne pruža razvojne osnove da bi djeca jednako intenzivno i uspješno pratila istu koreografiju. Kod djece koja su prije svladavala plesne pokrete, utjecaj na koordinaciju je mogao biti značajan. Djeca koja su bila osjetno mlađa nisu mogla pratiti taj ritam i više su razmišljala o tome kako izvesti pokret nego kako to učiniti koordinacijski korektno i dovoljno brzo što bi doprinijelo pozitivnom utjecaju na sposobnost koordinacije. Premali uzorak ispitanika od samo jedanaestero djece, prekratko uvježbavanje plesne koreografije te neredovito sudjelovanje u procesu vježbanja također mogu biti ometajući čimbenici. Važnu ulogu u prakticiranju plesnih koreografija imali su i kvaliteta i intenzitet plesnih proba zbog toga što je svaka proba drukčija i prilagođena djeci i njihovim potrebama, a ne potrebama istraživanja. Zbog toga bi buduća istraživanja trebala uzeti u obzir sve navedene činjenice kako bi rezultati bili vjerodostojniji.

Prema drugoj hipotezi (H2), djeca su trebala brže usvojiti korake jednostavnijeg plesa u kolu *Sejala je baba lena*, što su rezultati i potvrdili. Na početku istraživanja, međutim, nije se činilo da će hipoteza biti potvrđena zbog toga što su djeca brže usvojila prvi dio složenijeg plesa *Klinček stoji pod oblokom* nego prvi dio jednostavnijeg plesa. Moguće je da se to dogodilo zato što se djeci postavio izazov, odnosno dano im je nešto složenije, pa se većina njih pokušavala iskazati pred drugima. No, kako su plesne probe odmicala, tako je postajalo jasno da će, dugoročno gledano, jednostavniji ples u kolu lakše usvojiti. U jednostavnijem plesu djeca se nisu morala brinuti o koordinaciji s plesnim partnerom, što je smanjilo složenost. Općenito na plesove u paru često utječe plesna sposobnost partnera, a u kolu je sposobnost isključivo pojedinačna. S druge strane, složeniji je ples zahtijevao od djece ne samo da usklade vlastite pokrete nego i da ih koordiniraju s plesnim partnerom. Samim time učenje složenijeg plesa zahtijevalo je veću koncentraciju, što je dodatno usporilo usvajanje plesne koreografije. Na kraju je važno istaknuti da su djeca brže usvojila jednostavniji ples u kolu *Sejala je baba*

lena, a *Klinček stoji pod oblokom* nisu sva uspjela potpuno naučiti. To pokazuje da su djeca sposobna brzo usvajati jednostavnije plesne korake čije izvođenje ne ovisi o plesnim sposobnostima partnera.

ZAKLJUČAK

Cilj ovog rada bio je provjeriti kako motoričko učenje koreografije dječjih folklornih plesova u predškolskoj dobi utječe na sposobnost koordinacije. Iz dobivenih rezultata vidljivo je da motoričko učenje folklornih plesova pozitivno utječe na koordinaciju djece, ali samo u kvantitativnim pokazateljima, dok statistički značajan napredak nije bio potvrđen. Dobna neujednačenost uzorka, uz još neke ometajuće čimbenike, bitno je utjecala na rezultate pa se u nekim budućim istraživanjima takvog ili sličnog tipa treba iskoristiti osjetno veći i dobnoujednačen uzorak. Uz to, bilo bi dobro osigurati kontinuitet rada i dovoljan broj ritmičko-plesnih podražaja kako bi se mogli dobiti vjerodostojniji rezultati o utjecaju motoričkog učenja plesnih koreografija na koordinaciju djece.

LITERATURA

- Ajduković, M., Keresteš, G. (2020). *Etički kodeks istraživanja s djecom*. Preuzeto 4.9.2024.: <https://mrosp.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Socijalna%20politika/Obitelj%20i%20djeca/Eti%C4%8Dki%20kodeks%20istra%C5%BEivanja%20s%20djecom%20-%20integrirani%20tekst%20s%20prilozima.pdf>.
- Burcar, L. i Burcar, Ž. (2017). Ples i plesne kompetencije u životu čovjeka. U V. Findak (Ur.). *Zbornik radova 26. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske na temu Kineziološke kompetencije u područjima edukacije, sporta, sportske rekreacije i kineziterapije u Poreču* (str. 398-403). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Griner, V. (2018). *Usvajanje plesnih struktura djece predškolske i mlađe školske dobi*. Diplomski rad. Osijek: Sveučilište Josipa Juraja Strossmayera u Osijeku. Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti.
- Hofman, E. (1980). Struktura psihomotorne brzine pod vidom strukture ostalih psihomotornih sposobnosti. *Kineziologija*, Vol. 10, str. 51-58. Preuzeto: <https://hrcak.srce.hr/file/367477> (26. 6. 2024.).
- Ivančan, I. (1996). *Narodni plesni običaji u Hrvata*. Zagreb: Hrvatska matica iseljenika.
- Knežević, G. (2012). *Sad se vidi, sad se zna*. Zagreb: Ethno d.o.o.
- Knežević, G. (2005). *Srebrna kola, zlaten kotač: Hrvatski narodni plesovi za djecu i mladež i uvod u kinetografiju*. Zagreb: Ethno d.o.o.
- Kostić, R. M., Miletić, Đ., Jocić, D. J. i Uzunović, S. (2002). Utjecaj plesnih struktura na motoričke sposobnosti djece predškolskog uzrasta. *Facta universitatis-series: Physical Education and Sport*, Vol. 1(9), str. 83-90.
- Lorger, M. (2014). Motoričko učenje u predškolskoj dobi. U I. Prskalo, A. Jurčević-Lozančić, Z. Braičić (Ur.), *Zbornik radova međunarodnog znanstveno-stručnog simpozija 14. dani Mate Demarina „Suvremeni izazovi teorije i prakse odgoja i obrazovanja“* (str. 169-176). Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- Mikulić, M., Prskalo, I. i Runjić, K. (2007). Hrvatska plesna tradicija i predškolska dob djeteta. U V. Findak (Ur.), *Zbornik radova 16. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske* (str. 455-459). Poreč: Hrvatski kineziološki savez.

- Trajkovski, B., Bugarin, M. i Kinkela, D. (2015). Ples u funkciji podizanja fonda motoričkih znanja djece rane školske dobi. U V. Findak (Ur.), *Zbornik 24. ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske* (str. 181-185). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Žilec, M. (2016). *KUD „Nova Zora“ – Donja Lomnica – Sejala je baba lena – dječje igre i plesovi Međimurja*, YouTube, Pristupljeno: <https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=Bq9u-GkH1Z4&cbrd=1> (26. 6. 2024.).

PRILOG 1.

Privola za sudjelovanje u istraživanju

INFORMIRANI PRISTANAK na sudjelovanje u istraživanju za potrebe diplomskog rada

Naslov istraživanja: *Ujecaj motoričkog učenja na sposobnost koordinacije u dječjim folklornim plesovima*

Istraživačica: Petra Petračić

Institucija: Diplomski sveučilišni studij Rani i predškolski odgoj i obrazovanje, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Kratak opis teme istraživanja

Ovo istraživanje bavi se promatranjem djece rane i predškolske dobi pri usvajanju folklornih plesova *Ključek stoji pod oblakom* i *Sejala je baba lena* te provođenjem koordinacijskog testa. Istraživanje se provodi u sklopu praktičnog djela diplomskog rada pod mentorstvom izv. prof. dr. sc. Marija Lorger (marija.lorger@ufzg.hr).

Opis procesa istraživanja

U svrhu prikupljanja podataka potrebnih za realizaciju osnovnog cilja i svrhe istraživanja, provodi se istraživanje metodom promatranja i to s djecom rane i predškolske dobi (od 3 do 7 godina). Za potrebe analize podataka, ova promatranja bit će biti dnevnički bilježena, fotografirana te snimana. Poshranjena na sigurno mjesto pod šifrom koju će biti nemoguće povezati sa stvarnim sudionicima istraživanja.

Mogući rizici i dobici

Nema rizika povezanih s ovim istraživanjem osim korištenja dragocjenog vremena vašeg djeteta. Ne postoji također niti direktan (osoban) dobitak. Rezultati ovog istraživanja pomažu studentici da dobije uvid u to koliko je vremenski potrebno djeci da usvoje dva folklorna plesa primjerena njihovoj dobi.

Pravo na odbijanje i odustajanje

Kao što ste slobodno odabrali da Vaše dijete sudjeluje u studiji, također ste slobodni reći da dijete odustaje u bilo kojem trenutku.

Povjerljivost

Sve informacije koje su zapisane u dnevniku (imena djece) ostaju povjerljive. Nitko osim istraživačice neće imati pristup tim podacima u njihovom izvornom obliku. Metodologija koja će se koristiti u istraživanju osigurava da iskorišteni podaci ne mogu ni na koji način ukazivati na ime Vašeg djeteta te preko njih neće biti moguće rekonstruirati Vaš identitet.

Dostupni izvori informacija

Ako imate kakvih pitanja slobodno pitajte. Ako ćete imati dodatnih pitanja vezanih uz istraživanje možete kontaktirati istraživačicu na sljedeću e-mail adresu: petrapetrac1234@gmail.com.

AUTORIZACIJA

Molim Vas da svojim pismenim pristankom autorizirate sudjelovanje vašeg djeteta _____ u istraživanju.

Potpis ispitanik/ispitanica:

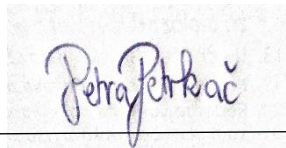
Datum: 22. 1. 2024.

Potpis istraživačice:

Informirani pristanak potpisan je u jednom primjerku koji pripada sudioniku istraživanja.

IZJAVA O IZVORNOSTI DIPLOMSKOG RADA

Izjavljujem da je moj diplomski rad izvorni rezultat mojeg rada te da se u izradi istoga nisam koristila drugim izvorima osim onih koji su u njemu navedeni.

A rectangular box containing a handwritten signature in blue ink. The signature is written in a cursive style and reads "Petra Jerkac".

(vlastoručni potpis)